

команді набагато ретельніше та детальніше аналізувати всі потреби замовника або кінцевого споживача, розуміти всі аспекти функціоналу, що розробляється, і в результаті мати більш якісний продукт [2].

Висновки. Підсумовуючи, варто наголосити, що тестування програмного забезпечення в умовах сучасних технологічних тенденцій перестало бути суто технічним процесом. Воно набуло ознак інтегрованої, автоматизованої, інтелектуальної та мультидисциплінарної діяльності, що є запорукою не лише технічної справності, але й відповідності ПЗ ключовим сучасним цінностям: безпеці, якості, доступності та етичності. З огляду на це, майбутнім фахівцям у цій сфері критично важливо постійно оновлювати свої знання, гнучко реагувати на зміни, демонструвати системне мислення та усвідомлювати свою відповідальність не лише за якість коду, але й за суспільний вплив технологій, що ними створюються. У подальших дослідженнях варто детальніше розглянути професійні компетентності сучасних фахівців з оцінки якості програмного забезпечення для формування методик їх розвитку у студентів комп'ютерних спеціальностей вищих навчальних закладів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Малярський В. О. Сучасні інструменти та фреймворки автоматизованого функціонального тестування Web-застосунків. Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи : матеріали XIV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Тернопіль, 7 – 15 лис. 2024 р. / Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, Тернопіль, 2024. С. 121-124.
2. Najihi S., Elhadi S., Abdelouahid R. A., Marzak A.: Software Testing from an Agile and Traditional view. *Procedia Computer Science*. 2022. Vol. 203, P. 775—782. DOI: 10.1016/j.procs.2022.07.116 URL: <https://doi.org/10.1016/j.procs.2022.07.116> .

Олег МЯХКОТА

*Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
aptekar.agronom@gmail.com*

ЦІННІСТЬ ПРИВАТНОСТІ В ЦИФРОВОМУ СВІТІ: ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ

У сучасному цифровому середовищі проблема приватності набуває особливої гостроти, виходячи далеко за межі технічної чи правової площини. Вона стає предметом глибокого філософського осмислення, адже торкається базових понять свободи, автономії, контролю та людської гідності. Технології –

зокрема штучний інтелект, великі дані та цифрове стеження – радикально змінюють розуміння особистого простору.

Упродовж XX століття приватність здобула статус основоположного права, яке захищає індивіда від зовнішнього вторгнення. Водночас сьогодення демонструє, як ця цінність піддається постійним випробуванням у цифровому світі, де поведінка користувачів відслідковується, прогнозується і монетизується. Виникає питання: чи є згода користувача дійсно добровільною, чи вона формується під впливом інтерфейсних рішень, соціального тиску або інформаційної залежності?

З філософської перспективи приватність виступає не лише як бар'єр, що захищає, а як простір формування самості – внутрішньої свободи особистості. Втрата цього простору веде до ерозії критичного мислення, самоідентичності та моральної відповідальності. Людина, яка постійно спостерігається, поводить себе не так, як людина, що відчувається вільною.

Особливу актуальність мають аспекти, пов'язані з соціальними мережами та культурами самопрезентації. Добровільне викладання приватної інформації, прагнення до схвалення та визнання у віртуальному середовищі породжують феномен добровільного «самоспостереження», де приватність стає розмінною монетою у грі за увагу. При цьому стирається межа між особистим і публічним, а алгоритми платформ дедалі більше формують поведінкові патерни.

Не менш важливим є вимір довіри до інституцій, які володіють доступом до персональних даних. Відсутність прозорих механізмів контролю породжує відчуття безсилля та загрозу зловживань. Особливо критично це проявляється в умовах війни, коли приватна інформація може бути використана як інструмент безпеки або маніпуляції. Український досвід показує, що цифрові рішення можуть рятувати життя – але водночас ставити під сумнів сталі норми щодо конфіденційності.

Паралельно, у філософії спостерігається зростаючий інтерес до проблеми так званої «прозорої людини» (*homo transparentis*). Це концепт, що означає суб'єкта, позбавленого анонімності, завжди доступного для перевірки, контролю чи публічного оцінювання. Такий стан речей створює нову форму залежності: не від держави чи ринку, а від структур спостереження, що вбудовані у цифрову інфраструктуру. Ця залежність може не лише обмежувати свободу, а й трансформувати саме уявлення про себе.

У контексті освітнього процесу також актуалізується проблема цифрової приватності. Онлайн-освіта, системи моніторингу прогресу, електронні щоденники, батьківські кабінети – усе це створює умови для «освітнього стеження». З одного боку, це забезпечує підзвітність і контроль, але з іншого – нівелює педагогічну автономію, довіру та свободу розвитку учня як

особистості. Виникає питання: чи формує така система цілісну особистість, чи лише керованого виконавця алгоритмів?

Урешті-решт, цифрова приватність не може бути розглянута ізольовано. Вона перетинається з правами людини, соціальною справедливістю, політичною етикою та навіть екологією інформаційного простору. Справжній філософський аналіз має виходити за межі нормативних моделей і шукати відповіді на глибші питання: що ми, як суспільство, готові втратити заради комфорту? І що повинні зберегти, аби залишатися людьми?

Таким чином, приватність у цифрову епоху – це не лише індивідуальне право, а суспільна цінність, що вимагає переосмислення. Її збереження потребує не лише технічних засобів, а й філософської рефлексії щодо природи свободи, меж публічного, ролі держави і корпорацій у житті людини. У цьому контексті філософія може не тільки виявляти ризики, а й пропонувати концептуальні підходи до відновлення балансу між відкритістю і захищеністю в цифровому світі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Bauman Z., Lyon D. Liquid Surveillance: A Conversation. Polity Press, 2013.
2. Floridi L. The Ethics of Information. Oxford University Press, 2013.
3. Кривошея І. Приватність у цифровому суспільстві: етичні дилеми та філософські підходи // Вісник Львівського університету. 2022. №25. С. 112–118.
4. Ципко А. Філософія інформаційного суспільства. К.: Академвидав, 2010.
5. Постман Н. Технополіс: панування технологій над суспільством. К.: Ніка-Центр, 2018.
6. Zuboff S. The Age of Surveillance Capitalism. PublicAffairs, 2019.
7. Morozov E. To Save Everything, Click Here. PublicAffairs, 2013.
8. Lyon D. Surveillance Society: Monitoring Everyday Life. Open University Press, 2001.
9. Han B.-C. The Transparency Society. Stanford University Press, 2015.
10. Selinger E., Redding D. The Cambridge Handbook of Consumer Privacy. Cambridge University Press, 2020.

Віталіна ПАРАСИНЧУК

*Рдобувачка третього (освітньо–наукового) рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна
vparasynchuk@tnpu.edu.ua*

ІМЕРСИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК РУШІЙНА СИЛА ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ

У зв'язку зі стрімкою трансформацією суспільства під впливом цифрових технологій освіта, як одна з фундаментальних складових суспільного розвитку,